

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГЫН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН
ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН АНХНЫ ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ
ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2024 оны 04 дүгээр
сарын 24-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч: Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Тогтохсүрэн

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Энхболд, Л.Мөнхбаатар, Г.Тэмүүлэн нараас 2024 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Улсын Их Хурал 2024 оны 04 дүгээр сарын 11, 12-ны өдрүүдийн нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцэж, анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Төрийн байгуулалтын байнгын хороонд шилжүүлсэн билээ.

Улсын Их Хурлын даргын 2024 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 54 дүгээр захирамжаар Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Тогтохсүрэнгээр ахлуулан, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Болорчулуун, Т.Доржханд, Б.Жаргалмаа, Б.Пүрэвдорж, Ж.Сүхбаатар нарын бүрэлдэхүүнтэйгээр төслийг чуулганы нэгдсэн болон Байнгын хорооны хуралдааны хэлэлцүүлэгт бэлтгэх үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулан ажилласан.

Төрийн байгуулалтын байнгын хороо 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн хуралдаанаараа дээрх хууль, тогтоолын төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулахдаа Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлд заасны дагуу хууль, тогтоолын төслүүдийг зүйл бүрээр нь хэлэлцсэн болно.

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд Улсын Их Хуралд ирүүлдэг тайлан, илтгэл, мэдээллийн хамрах хүрээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах зорилгоор төрийн албан дахь жендэрийн эрх тэгш байдлын төлөв байдал, жендэрийн ялгаварлан гадуурхалтаас сэргийлэх чиглэлээр авсан арга хэмжээний явц, үр дүнгийн талаарх болон Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн тайланг сонсдог байхаар, мөн Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүний албан үүргийг хавсран гүйцэтгэж байгаа гишүүн хянан шалгах түр хорооны дарга, гишүүнээр ажиллахгүй байх, Хянан шалгах түр хорооны бүрэлдэхүүнд ажиллах гишүүдийг тоог шинээр тогтоох зэрэг нийт 9 зарчмын зөрүүтэй санал болон найруулгын 3 санал гаргасныг хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн болно.

Хэлэлцүүлгийн үед Улсын Их Хурлын гишүүд хуулийн төсөлтэй холбогдуулан асуулт асууж, үг хэлээгүй болно.

Байнгын хороо ажлын хэсэг болон Улсын Их Хурлын гишүүдээс гарсан зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг нэг бүрчлэн хэлэлцэж, санал хураалт явуулж, олонхын санал авсан, аваагүйгээр нь бүлэглэн бэлтгэсэн зарчмын зөрүүтэй

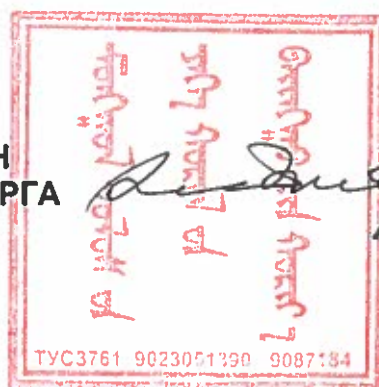
саналын томьёолол болон анхны хэлэлцүүлэг явуулсан талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг Та бүхэнд хүргүүлсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны санал, дүгнэлт, зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ ДАРГА**

Н.ЭНХБОЛД

**НЭГ.МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТУХАЙ
ХУУЛИЙН ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
ТАЛААРХ ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

1.ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТЫН БАЙНГЫН ХОРОО ДЭМЖСЭН САНАЛ:

1.Төслийн 9 дүгээр зүйлийн 9.7 дахь хэсгийн “байгуулалтын” гэсний дараа “болон энэ хуулийн 9.2.1, 9.2.2-т заасан” гэж нэмэх.

**Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Тогтохсүрэн,
Х.Болорчулуун, Т.Доржханд, Б.Жаргалмаа, Б.Пүрэвдорж,
Ж.Сүхбаатар /цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/**

2.Төслийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5 дахь заалтын “жил бүр” гэсний дараа “, Төрийн албан дахь жендэрийн эрх тэгш байдлын төлөв байдал, жендэрийн ялгаварлан гадуурхалт, бэлгийн дарамтаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр авсан арга хэмжээний явц, үр дүнгийн талаарх Төрийн албаны зөвлөлийн тайланг 2 жил тутам” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3.Төслийн 15 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 15.1.18 дахь заалт нэмэх:

“15.1.18.Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн тайланг жил бүр.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4.Төслийн 15 дугаар зүйлийн 15.3, 15.4, 15.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“15.3.Энэ хуулийн 15.1, 15.2-т заасан тайлан, илтгэл, мэдээллийг Улсын Их Хурал хүлээн авснаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор мэдээллийн нэгдсэн сан болон Улсын Их Хурлын цахим хуудаст нийтэлж, байршуулна.

15.4.Энэ хуулийн 15.1-д заасан тайланд ажлын 10 өдрийн дотор Улсын Их Хурлын Тамгын газар дүн шинжилгээ хийж, холбогдох Байнгын хороо, гишүүдэд тараасан байна.

15.5.Байнгын хороо энэ хуулийн 15.1-д заасан тайлан, илтгэл, мэдээллийг энэ хуулийн 15.4-т заасан дүн шинжилгээний хамт хэлэлцэн, шаардлагатай гэж үзвэл шийдвэрийн төсөл боловсруулан нэгдсэн хуралдаанд оруулна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5.Төслийн 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийн "7-31" гэснийг "7-15" гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

6.Төслийн 33 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 33.3 дахь хэсэг нэмж, 33.3, 33.4, 33.5, 33.6, 33.7 дахь хэсгийн дугаарыг 33.4, 33.5, 33.6, 33.7, 33.8 гэж өөрчлөх:

"33.3.Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүний албан үүргийг хавсран гүйцэтгэж байгаа гишүүн түр хорооны бүрэлдэхүүнд ажиллахгүй."

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

7.Төслийн 38 дугаар зүйлийн 38.8 дахь хэсгийг "Тайлбар" болгон доор дурдсанаар өөрчилж, 38.9, 38.10, 38.11, 38.12, 38.13, 38.14 дэх хэсгийн дугаарыг 38.8, 38.9, 38.10, 38.11, 38.12, 38.13 гэж өөрчлөх:

"**Тайлбар:** Энэ хэсэгт заасан "хүндэтгэн үзэх шалтгаан" гэдэгт хорио цээрийн дэглэм тогтоогдсон, гамшиг тохиолдсон, албан томилолттой байгаа, эрүүл мэндийн шалтгаантай, мэдэгдэх хуудас хүргүүлэхээс өмнө гадаад улсад байгаа зэрэг хувь хүнээс өөрөөс нь үл хамаарах нөхцөл байдлыг ойлгоно."

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

8.Төслийн 38 дугаар зүйлийн 38.12 дахь хэсгийн "холбогдох төрийн байгууллага" гэснийг "төрийн болон нутгийн захиргааны холбогдох байгууллага" гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

9.Төслийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10 дахь хэсгийн "Хувь хүн нь" гэснийг "Шинжээч, хянан шалгагчийг сонгож авах," гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

НАЙРУУЛГЫН САНАЛ:

1.Төслийн 24 дугаар зүйлийн 24.2, 25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн "төсвийн хяналт, шинжилгээний" гэсний өмнө "Тамгын газрын" гэж, төслийн 35 дугаар зүйлийн 35.7.2 дахь заалтын "даргалах" гэсний дараа ", хуралдааны тэмдэглэлийг баталгаажуулах" гэж, төслийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10 дахь хэсгийн "хадгалах" гэсний дараа ", сонгох" гэж тус тус нэмэх.

2.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1 дэх заалтын "хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн" гэснийг "хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэр /цаашид "хууль тогтоомж" гэх/-ийн" гэж, төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1, 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.6, 26 дугаар зүйлийн 26.6 дахь хэсгийн "хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн" гэснийг "хууль тогтоомжийн" гэж, төслийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.3 дахь заалтын "бодлогын баримт бичгийн" гэснийг "бодлого, төлөвлөлтийн" гэж, төслийн 12 дугаар зүйлийн 12.6 дахь хэсгийн "Асуудал хариуцсан" гэснийг "Холбогдох" гэж, мөн хэсгийн "танилцуулж болно." гэснийг "танилцуулна." гэж, төслийн 35 дугаар зүйлийн 35.1 дэх хэсгийн "энэ хуулийн 54.1-д" гэснийг "энэ хуулийн 48.1-д" гэж, төслийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгийн "хэвлэл мэдээллийг" гэснийг "хэвлэл мэдээллийн

байгууллагын төлөөллийг” гэж, төслийн 47 дугаар зүйлийн 47.2 дахь хэсгийн “хэн бүхэн” гэснийг “оролцогч” гэж, төслийн 55 дугаар зүйлийн 55.1 дэх хэсгийн “санал, дүгнэлтийг,” гэснийг “санал, дүгнэлт, шаардлагатай бол холбогдох шийдвэрийн төслийг” гэж, төслийн 57 дугаар зүйлийн 57.2 дахь хэсгийн “, Зөрчлийн тухай, эсхүл бусад хуульд заасан хариуцлага оногдуулна.” гэснийг “болон холбогдох бусад хуульд заасан хариуцлага оногдуулна.” гэж тус тус өөрчлөх.

3.Төслийн 9 дүгээр зүйлийн 9.12 дахь хэсгийн “Байнгын хорооноос байгуулах” гэснийг, төслийн 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсгийн “заавал” гэснийг, төслийн 47 дугаар зүйлийн 47.3 дахь хэсгийн “хөөж” гэснийг тус тус хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг